

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	4
Onderwerp:	Verhoging afvalstoffenheffing
Datum:	10 oktober 2017
Portefeuillehouder:	dhr. N.L. Agricola
Decosnummer:	681
Informant:	Thijs Mosterman t.mosterman@dalfsen.nl (0529) 438 917

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de notitie afvalstoffenheffing
2. In te stemmen met een verhoging van het vastrecht van €15 in 2018 en €15 in 2019 en €6 in 2020.
3. In te stemmen met een verhoging van het ledigingstarief restafval in de ondergrondse container met €0,37 vanaf 2018.
4. De financiële gevolgen te verwerken in de meerjarenbegroting 2018-2021 en de verordening Afvalstoffenheffing 2018.

Inleiding:

In 2012 is gestart met Omgekeerd Inzamelen en sindsdien is er veel veranderd op het gebied van huishoudelijk afval. Om teveel schommelingen in de afvalstoffenheffing te voorkomen, is afgesproken om eenmalige investeringen en tekorten op te vangen door onttrekkingen uit de Egalisatievoorziening Reiniging (de Voorziening). De verwachting was dat de Voorziening voldoende groot was om de tekorten de komende jaren nog op te vangen. Echter door diverse recente ontwikkelingen raakt de Voorziening sneller leeg dan verwacht. Voor 2018 zijn daarom maatregelen nodig.

Ons motto 'Duurzamer maar niet Duurder' is nog steeds van kracht.

Dalfsenaren zitten momenteel in de landelijk kopgroep met de minste hoeveelheid restafval en het hoogste percentage hergebruik. Ook inclusief de nu voorgestelde verhogingen is de afvalstoffenheffing bijna 10% lager dan in 2012.

Argumenten:

1.1 Extra maatregelen zijn nodig om te voorkomen dat de voorziening volledig uitgeput raakt

Uit de notitie blijkt dat het tekort per huishouden oploopt tot ongeveer 40 euro per jaar. Rekening was gehouden met een kleiner tekort c.q. onttrekking uit de Voorziening. Door de beschreven ontwikkelingen is dit tekort fors gestegen. Grootste onverwachte kostenpost is de sterke groei van de hoeveelheid GFT. Zonder eenduidige reden wordt aanzienlijk meer GFT aangeboden dan in vergelijkbare andere gemeenten in de regio. Ook het succes van de inzameling van verpakkingen is onverwacht met landelijke tekorten op verwerkingscapaciteiten en vergoedingsdiscussies. Verwacht wordt dat het tekort in 2018 groter is dan de omvang van de Voorziening, waardoor de voorziening uitgeput zal zijn. Omdat de komende jaren geen kostendalingen worden verwacht, zijn extra maatregelen nodig.

2.1 Verhoging van het vastrecht zorgt voor een stabiele groei van inkomsten en daarmee een verevening van kosten versus baten

Het vastrecht is momenteel een vast bedrag van 120 euro per huishouden per jaar. Dit bedrag is niet afhankelijk van bijvoorbeeld de hoeveelheden afval of grondstoffen die inwoners aanbieden. Hierdoor zijn de inkomsten relatief stabiel en zorgen voor meer begrotingszekerheid. Met dit bedrag was de burger van Dalfsen relatief goedkoop uit. Het gemiddelde vastrechtbedrag in de regio ligt gemiddeld op circa 180 euro.

2.2 Stapsgewijze verhoging zorgt voor een makkelijkere en snellere acceptatie

Door de noodzakelijke verhoging te verdelen over drie jaar kunnen huishoudens geleidelijk wennen aan het nieuwe vastrechtbedrag. Omdat de huidige Voorziening nog voldoende groot is, hoeft de verhoging niet in een keer worden ingevoerd.

3.1 De verhoging van het ledigingstarief maakt het kostendekkend

ROVA geeft jaarlijks een adviestarief voor het ledigen van restafval. Dit tarief dekt de kosten voor de inzameling en verwerking van restafval. Het adviestarief voor het ledigen van restafval in ondergrondse containers bedraagt momenteel 1,55 euro. Het huidige tarief, dat Dalfsen in rekening brengt bij haar inwoners, van 1,18 euro is destijds in 2012 ingeschat op basis van de verwachte kosten. Doordat regionaal nu meer ervaringen zijn opgedaan met deze nieuwe vorm van inzamelen, is het tarief nauwkeuriger uitgerekend. Het oude tarief is niet kostendekkend, een verhoging van 0,37 euro is noodzakelijk.

Het huidige tarief van 9,21 euro voor een lediging van de grijze minicontainer in het buitengebied is wel kostendekkend en wordt daarom niet verhoogd.

3.2 Een hoger ledigingstarief zorgt voor meer afvalscheiding

Een neveneffect van het hogere tarief voor het aanbieden van restafval is dat het mensen stimuleert om beter te scheiden. In 2016 hadden inwoners gemiddeld 58 kilo restafval per jaar. Dit restafval bevat nog steeds grondstoffen zoals verpakkingen en GFT. De verhoging draagt bij aan de verdere afvalscheiding tot het gewenste doel van 30 kilo restafval in 2020.

3.3 Het nieuwe tarief zorgt voor een vergelijkbaar tarief tussen de kom en buitengebied.

In het buitengebied wordt het restafval ingezameld met een grijze container van 240 liter. Het ledigingstarief van deze container is 9,21 euro. De inhoud van de grijze minicontainer komt overeen met ongeveer zes zakken restafval in de ondergrondse container (50 a 60 liter per zak). Zes ledigingen kosten nu ongeveer 7 euro en in de toekomst 9,30 euro.

4.1 Een negatieve voorziening is niet toegestaan en zonder deze verhoging is de meerjarenbegroting niet dekkend

Indien er geen verhoging wordt doorgevoerd ontstaat er een negatieve Voorziening, Dat is niet toegestaan op grond van het Besluit Begroting en verantwoording (BBV).

4.2. De nieuwe tarieven staan nog niet in de afvalstoffenverordening

Deze verordening wordt geactualiseerd. De nieuwe tarieven gelden dan vanaf 2018.

Kanttekeningen

1.1 Lastenverhoging kunnen financiële problemen veroorzaken bij inwoners

De nieuwe tarieven zorgen voor hogere lasten voor huishoudens (uiteindelijk + 40 euro per jaar). De afvalstoffenheffing is voor een gemiddeld huishouden 10% goedkoper dan voor de invoering van Omgekeerd Inzamelen.

1.2 Het verhogen van het ledigingstarief kan zorgen voor meer dumpingen.

Hogere tarieven kunnen leiden tot meer dumpingen van restafval. In omliggende gemeenten is het nieuwe adviestarief reeds ingevoerd zonder negatieve bijeffecten.

1.3 Nieuwe ontwikkelingen kunnen voor nieuwe tarieven zorgen

De afvalwereld zit midden in een transitie. De komende jaren kunnen nieuwe interne en externe ontwikkelingen ontstaan met een positief of negatief effect op de afvalstoffenheffing.

2.1 Door een geleidelijke verhoging in drie jaar raakt de voorziening sneller leeg

Er kan ook gekozen worden voor een directe verhoging van 36 euro + 4 euro. Hierdoor zal de Voorziening niet verder dalen en beschikbaar blijven voor eventuele toekomstige egalisaties (geraamde stand eind 2017: €330.000).

Alternatieven:

De verhogingen langzamer invoeren

De huidige voorgestelde verhogingen zijn zo afgestemd dat de Voorziening net niet leeg raakt. Bij een langzamer tempo is dit wel het geval. Met als gevolg dat er jaarlijks een tekort ontstaat op afval dat onttrokken moet worden aan de Voorziening en de voorziening negatief uitkomt. In dat geval zal er een extra storting in de voorziening gedaan moeten worden ten laste de Algemene Reserve Vrij Besteedbaar.

De verhoging van het vastrecht in een klap door te voeren

Het voordeel van dit alternatief is dat een groter deel van de Voorziening beschikbaar blijft voor eventuele toekomstige investeringen of tegenvallers. Inwoners kunnen wellicht meer moeite hebben met deze snelle verhoging.

Een andere verdeling van de tariefsverhoging

Gekozen kan worden voor een lager verhoging van het vastrecht en een hogere verhoging van het ledigingstarief. Als bijvoorbeeld het vastrecht eenmalig met 20 euro wordt verhoogd, moet het ledigingstarief omhoog met grofweg 2,15 euro (3,33 euro per lediging). Hierdoor ontstaat een hoger risico op meer dumpingen, meer vervuiling van GFT en verpakkingen en minder ledigingsinkomsten. Als het ledigingstarief niet wordt verhoogd van 1,18 euro naar 1,55 euro, dan zal het vastrecht ongeveer 4 euro extra moeten worden verhoogd in 2018.

Grotere kostenbesparingen

In de notitie zijn een aantal voorbeelden gegeven van kostenbesparingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Een aantal nieuwe bezuinigingen zijn mogelijk maar kunnen leiden tot minder afvalscheiding of een lastenverzwaring bij inwoners. We kunnen bijvoorbeeld geen takkendagen meer organiseren of een lagere bijdrage aan de kringloopwinkel. Deze bezuinigingen hebben een omvang van een paar euro per huishouden.

Meer inkomsten

Een paar grondstoffen zijn geld waard, zoals oud papier en verpakkingen. De opbrengsten van oud papier zijn momenteel voor enkele scholen, verenigingen en kerken. De gemeente kan deze inzameling overnemen en vergroten door bijvoorbeeld het invoeren van een blauwe container voor ieder huishouden. Het extra inkomen wordt geschat op circa 5 euro per huishouden. Eenmalig moet wel geïnvesteerd worden in het uitzetten van de blauwe containers.

Momenteel zijn wij koploper met de inzameling van verpakkingen via de oranje container. Verdere optimalisatie zal lastig zijn en met de landelijk dalende vergoeding niet verstandig.

Extra kosten. toekennen aan afval

Het college heeft vanaf 2021 9.000 euro extra straatreinigingskosten toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Het is toegestaan om een hoger bedrag toe te kennen of zo de gemeentelijke exploitatie te verruimen. Bijvoorbeeld €33.000 = €3 verhoging vastrecht.

Duurzaamheid:

De tariefverhoging op restafval heeft waarschijnlijk een klein positief effect op de mate van afvalscheiding, zolang deze zich richt op het verhogen van het vastrecht.

Financiële dekking:

De afvalinzameling is momenteel niet kostendekkend. De Voorziening is eind 2018 niet meer toereikend om dit tekort op te vangen.

In tabel 1 en 2 zijn de gevolgen samengevat voor de begroting en een gemiddeld huishouden.

Tabel 1 overzicht effect voorgestelde tariefverhogingen begroting

Onderdeel	2018	2019	2020	2021
Onttrekking op basis van de primitieve begroting	-€382.000	-€388.000	-€370.000	-€381.000
Extra kosten verpakkingen	-€55.000	-€55.000	-€55.000	-€55.000
Extra opbrengsten vastrecht €15+€15+€6	+€165.000	+€330.000	+€396.000	+€396.000
Extra opbrengsten ledigingen restafval €4	+€42.000	+€37.000	+€37.000	+€37.000
Totaal (negatief = tekort)	-€230.000	-€76.000	+€8.000	-€3.000
Omvang Voorziening op 31 dec	€101.500	€25.500	€33.500	€30.500

Uit tabel 1 blijkt dat in 2021 de afvalstoffenheffing nagenoeg kostendekkend is en de Voorziening nog een beperkte omvang heeft.

Tabel 2: overzicht effect voorgestelde tariefverhoging op een gemiddeld huishouden

Onderdeel	2012	2017	2018	2019	2020	2021
Vastrecht	€90	€120	€135	€150	€156	€156
Lediging restafval gem. huishouden	€92	€20	€25	€24	€24	€24
Ledigingen GFT gem. huishouden	€18	0	0	0	0	0
Totaal	€200	€140	€160	€174	€180	€180

Uit tabel 2 blijkt dat ondanks de stijging van de tarieven de totale kosten voor een gemiddeld huishouden in 2021 nog steeds lager zijn dan in de oude situatie van 2012.

Communicatie:

De nieuwe tarieven worden gecommuniceerd via de jaarlijkse publicatie van de afvalstoffenverordening.

Vervolg:

De begroting wordt gewijzigd middels een begrotingswijziging.

De nieuwe tarieven worden verwerkt in de jaarlijkse herziening van de afvalstoffenverordening.

Bijlagen:

- Notitie Afvalstoffenheffing
- Begrotingswijziging 2018

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg. directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 oktober 2017, nummer 681;

gezien de huidige afvalstoffenheffing niet kostendekkend is en de Egalisatievoorziening Reiniging het tekort niet meer kan opgevangen;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de notitie afvalstoffenheffing
2. In te stemmen met een verhoging van het vastrecht van € 15 in 2018 en € 15 in 2019 en € 6 in 2020.
3. In te stemmen met een verhoging van het ledigingstarief restafval in de ondergrondse container met € 0,37 vanaf 2018.
4. De financiële gevolgen te verwerken in de meerjarenbegroting 2018-2021 en de verordening Afvalstoffenheffing 2018.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 9 november 2017.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater